

KODEKS PONAŠANJA DOBAVLJAČA

PREDGOVOR

Grundfos je globalni lider u naprednim pumpnim rešenjima i postavlja trendove u tehnologiji vodosnabdevanja. Uspostavljamo pionirska rešenja u vezi svetskih izazova klime i vodosnabdevanja i poboljšavamo kvalitet života ljudi.

Kao kompanija koja posluje u mnogim kulturama i tradicijama, u širokom spektru država koje imaju sopstvene zakone i propise, posvećeni smo održivim poslovnim praksama. Kao važan deo našeg puta za postizanje ovoga, posvećeni smo razvijanju kulture koja podržava i poštuje globalna ljudska prava, prava radnika, najbolju praksu u oblasti životne sredine i savesnost i iskrenost u poslovanju. Sledi da očekujemo od svih naših zaposlenih da se pridržavaju zakona i poštuju etička načela u svako doba.

Baš kao što predviđamo standarde etičke prakse za sebe u formalnom Kodeksu ponašanja, imamo i Kodeks ponašanja dobavljača koji uspostavlja srodne zahteve za sve naše dobavljače. Očekujemo da oni dele naš pristup etici, ljudskim pravima i zaštiti životne sredine. Verujemo da je ovo bitno u izgradnji i razvijanju odnosa poverenja sa našim dobavljačima.

Smatramo saradnju sa našim dobavljačima sastavnim delom našeg uspeha i radujemo se radu sa njima u cilju razvoja održivih poslovnih praksi za sve nas.

Naše obećanje da ćemo podržavati najviše standarde se ne završava samo na rečima - imamo sistem uzbunjivača koji je dostupan našem osoblju i našim poslovnim partnerima. Dobavljači koji veruju da je zaposleni kompanije Grundfos ili bilo koje lice koje postupa u ime kompanije Grundfos učestvovalo u ilegalnom ili drugačijem nepropisnom ponašanju, treba to da prijave kompaniji. Ovo se može uraditi putem; "[Grundfos sistema prijavljivanja za uzbunjivače](http://grundfos.whistleblownetwork.net)" (<http://grundfos.whistleblownetwork.net>).

Peter Trillingsgaard
Peter Trillingsgaard
Group Vice President
Group Communications
& Public Affairs

Silvio Vanzo
Silvio Vanzo
Group Senior Vice President
Group Purchasing

A. OPŠTE ODREDBE

Grundfos je kompanija sa jakim vrednostima, visokim etičkim standardima i reputacijom zasnovanom na iskrenosti i integritetu. Ovaj Kodeks ponašanja dobavljača odražava kodeks ponašanja kompanije Grundfos u proširenju naših standarda dobre poslovne etike na naš lanac snabdevanja.

Oduvek očekujemo da dobavljači poštuju važeće državne i međunarodne zakone i propise, kao i međunarodno priznata ljudska prava.

Očekujemo da dobavljači kompanije Grundfos poštuju Kodeks ponašanja dobavljača kompanije Grundfos. Ovaj Kodeks ponašanja dobavljača se pored važećih zakona i opštih zakonskih principa zasniva na vodećim principima UN o poslovanju i ljudskim pravima, Globalnom dogovoru UN-a i Konvencijama Međunarodne organizacije rada (ILO).

Očekujemo od dobavljača kompanije Grundfos da sprovedu potrebne procedure i sisteme u skladu sa ovim Kodeksom ponašanja, uključujući sprečavanje i ublažavanje modernog ropstva i trgovine ljudima u sopstvenom lancu snabdevanja.

B. LJUDSKA PRAVA

Dobavljači kompanije Grundfos moraju poštovati važeće zakone i propise u pogledu ljudskih prava. Očekuje se da će dobavljači kompanije Grundfos poštovati ljudska prava i neće direktno ili indirektno učestvovati u kršenju ljudskih prava u bilo kojoj fazi svojih poslovnih aktivnosti. Da bi se to postiglo, od dobavljača se očekuje da sprovodi detaljnu analizu sopstvenog poslovanja. Pored toga, imamo izvesne uslove za određena ljudska prava, kako je definisano u nastavku.

Radno vreme

Dobavljač mora da obezbedi da radno vreme - uključujući redovno radno vreme, prekovremeni rad, dane odmora i pauze - bude u skladu sa važećim zakonima i propisima u relevantnoj državi. Gde zakon ne precizira ograničenje za redovno radno vreme, to ograničenje se postavlja na 48 sati nedeljno.

Prekovremeni radni sati moraju biti u granicama važećih zakona i propisa, ili ukupno 60 sati nedeljno, uključujući i redovni i prekovremeni rad, šta god je manje. Sva lica imaju pravo na neprekidan sedmični odmor, ne manje od 24 sata na svakih sedam dana.

Dečji rad i zapošljavanje maloletnika

Dobavljači ne smeju regrutovati niti zapošljavati decu. Minimalna starost radnika je 15 godina ili minimalna starost utvrđena državnim zakonima u državi proizvođača, koja god je veća. Mladi radnici, što znači oni iznad

minimalne starosne granice a mlađi 18 godina, mogu biti angažovani samo na bezopasnim poslovima i ne smeju raditi noćne smene.

Mogu se zapošljavati lica starosti od 13 do 15 godina samo ako su uslovi u skladu sa svim važećim elementima Konvencije ILO 138 i drugim relevantnim konvencijama ILO.

Prisilni rad

Bilo koji oblik prisilnog rada je strogo zabranjen. Dobavljač ne sme upotrebljavati niti koristiti bilo koji oblik prisilnog rada i/ili trgovine ljudima, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- bilo koji oblik dužničkog, najamnog i/ili zatvorskog rada;
- ograničavanje slobode kretanja;
- zadržavanje važnih originalnih ličnih identifikacionih dokumenata; i
- bilo koja druga prekomerna sredstva kako bi se sprečilo zaposlenima da po svojoj volji prekinu radni odnos.

Diskriminacija, pravičan i ravnopravan tretman

Bilo koji oblik diskriminacije je strogo zabranjen. Dobavljač zasniva odluke o zaposlenju na zaslugama i kvalifikacijama. Dobavljač ne sme vršiti diskriminaciju na osnovu rase, boje kože, religije ili verovanja, pola ili rodnog izražavanja, starosti, nacionalne pripadnosti ili porekla, zdravstvenog stanja, bračnog stanja, seksualne orijentacije, mentalnog oboljenja ili fizičkog invaliditeta ili socijalnog statusa. Zabranjen je i svaki oblik fizičkog, psihološkog, verbalnog, seksualnog ili bilo kakvog drugog uznemiravanja.

Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja

Dobavljač mora poštovati pravo radnika na udruživanje ili osnivanje sindikata i kolektivno pregovaranje, ili pravo da se istima ne pridruže ako je to slučaj. Ako je sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja ograničena zakonima i propisima u relevantnoj državi, zaposleni imaju slobodu da razviju paralelna sredstva za nezavisno i slobodno udruživanje i kolektivno pregovaranje.

Zarade i beneficije

Dobavljač obezbeđuje zarade i beneficije koje su u skladu sa važećim zakonima i propisima i/ili važećim kolektivnim ugovorima u relevantnoj državi, koji uključuju osnovne zarade, beneficije i prekovremeni rad. Zarade se isplaćuju na vreme i u dogovorenom vremenskom roku i formi, ili u skladu sa lokalnim zakonima i propisima. Odbici uvek moraju biti transparentni i nikada se ne smeju koristiti kao disciplinske mere.

Uslovi za zapošljavanje

Dobavljač se pridržava svih zahteva lokalnih zakona i propisa u relevantnoj državi u pogledu ugovora o radu. U nedostatku zakona i propisa, Dobavljač obezbeđuje pismeni ugovor o radu koji sadrži uslove zapošljavanja. Dobavljač obezbeđuje sve beneficije koje propisuju lokalni zakoni i propisi u relevantnoj državi, uključujući i ne ograničavajući se na godišnji odmor, porodiljsko odsustvo i odsustvo radi nege deteta i za majku i za oca i socijalno osiguranje, gde je to moguće. Stažiranje i programi privremenog i alternativnog zapošljavanja ne smeju se koristiti za zaobilaženje beneficija za zaposlene.

C. ZDRAVLJE I BEZBEDNOST

Očekujemo da naši dobavljači, u skladu sa ambicijama kompanije Grundfos, sistematski rade na pružanju bezbednih i zdravih uslova za radnike. Ovo podrazumeva, kao minimum, da se bezbednosni incidenti evidentiraju i da dobavljači proaktivno rade na smanjenju opasnosti izvan zakonske obaveze, ako je to relevantno, radi zaštite zdravlja i bezbednosti zaposlenih. Opasnosti uključuju, ali se ne ograničavaju na: zdravlje i sigurnost na radu, spremnost za hitne slučajeve i pristup čistoj vodi, sanitarnim i higijenskim objektima.

D. ŽIVOTNA SREDINA

Očekujemo da naši dobavljači proaktivno upravljaju svojim glavnim ekološkim rizicima i najvažnijim aspektima (npr. materijali/ambalaža, energija, voda, emisije/otpadne vode). Upravljanje ekološkim rizikom treba, kao minimum, da obuhvati mapiranje glavnih rizika i sprovođenje aktivnosti za ublažavanje rizika. Upravljanje najrelevantnijim ekološkim aspektima treba, kao minimum, da obuhvati identifikaciju problema i sprovođenje aktivnosti za smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

E. POSLOVNA ETIKA I INTEGRITET

Grundfos posluje u mnogim državama i u raznim kulturama, tradicijama, lokalnim zakonima i propisima i ima snažnu posvećenost razvoju i održavanju dobre poslovne etike. Očekujemo ovakvu posvećenost i od naših dobavljača.

Politika protiv podmićivanja

Bilo koji oblik podmićivanja je strogo zabranjen. Dobavljači ne smeju da traže, prihvataju, nude niti plaćaju mito ili vrše neslužbene uplate u svom poslovanju.

Poverljivost, zaštita podataka i bezbednost podataka

Dobavljači moraju:

- da se uvere da se poverljive informacije ili podaci o ličnosti koje je obezbedila kompanija Grundfos i druga lica u ime kompanije Grundfos koriste isključivo kao što je to izričito dozvoljeno i u skladu sa važećim zakonima i propisima. Ovo važi i nakon završetka poslovnog odnosa sa kompanijom Grundfos i, kada je to relevantno, usaglašava se sa propisima EU o obradi podataka i IT sigurnosti u poslovanju sa kompanijom Grundfos.

Prava intelektualne svojine

Dobavljači obezbeđuju da se intelektualna svojina kompanije Grundfos i ostalih trećih lica, uključujući ali bez ograničenja na autorska prava, patente, projekte i zaštitne znakove, koriste i licenciraju kompaniji Grundfos u skladu sa relevantnim ugovorima, kako je to izričito dozvoljeno i u skladu sa važećim zakonima i propisima.

Zabava, putovanja, pokloni i lična korist

Dobavljači moraju da nude zabavne sadržaje, poklone i ličnu korist zaposlenima u kompaniji Grundfos ako ispunjavaju sve navedene kriterijume:

- Zabava, pokloni i lična korist su u skladu sa lokalnim običajima i uobičajenim poslovnim praksama;
- Zabava, pokloni i lična korist se ne mogu tumačiti kao mito, ili na drugi način dati u zamenu za uslugu;
- Zabava, pokloni i lična korist ne krše nijedan zakon, propis ili interna pravila dobavljača;
- Zabava, pokloni i lična korist ne bi izgledali neprimereno ako bi se obelodanili; i
- Dobavljači koji organizuju događaje ne smeju ponuditi plaćanje putovanja i smeštaja za zaposlene u kompaniji Grundfos koji prisustvuju ovakvim događajima.

Kontrola izvoza i sankcije

Dobavljači moraju da poštuju sve važeće zakone i propise za izvoz, reizvoz i uvoz.

Usaglašenost materijala i konfliktni minerali

Dobavljač mora:

- da obezbedi da sva roba koja se isporučuje kompaniji Grundfos bude u skladu sa svim važećim zakonima i propisima koji se odnose na zabranu i ograničavanje supstanci, uključujući opasne supstance i konfliktne minerale;
- po zahtevu i blagovremeno pruži kompaniji Grundfos relevantne i prave informacije o materijama u isporučenoj robi preko određenih platformi naznačenih od strane kompanije Grundfos.

Fer konkurencija

Dobavljači sprovode svoje poslovanje u skladu sa svim važećim zakonima i propisima o konkurenciji.

F. KONTROLE I KOREKTIVNE RADNJE

Grundfos očekuje da dobavljači budu u mogućnosti da pokažu svoju usaglašenost sa Kodeksom ponašanja dobavljača kompanije Grundfos. Grundfos primenjuje sledeće alate za procenu učinka po Kodeksu ponašanja dobavljača:

- Onlajn procena:

Dobavljač se obavezuje da po zahtevu, u elektronskoj formi pruži jasan dokaz o usklađenosti sa ovim Kodeksom ponašanja. Treće lice kao pružalac usluga kojeg je angažovala kompanija Grundfos će obraditi onlajn procenu, a dobavljač snosi punu odgovornost za pretplatu na uslugu kako bi se zaokružio proces procene. Dobavljač mora popuniti sve tražene informacije i priložiti svu dokumentaciju kao dopunu prijavi. Dobavljač ima 4 sedmice da priloži zahtevano, osim u slučaju da Grundfos odobri zahtev za produženje ovog roka.

- Revizije održivosti na licu mesta:

Grundfos sprovodi revizije na licu mesta i naknadne revizije. Početne revizije se obično najavljuju, a naknadne revizije mogu biti nenajavljene. Dobavljač mora pripremiti i obezbediti revizorima na licu mesta neophodnu dokumentaciju i pristup radnicima za intervju. Reviziju održivosti vrši Grundfos ili treće lice u ime kompanije Grundfos. Svaki eksterni revizor koji postupa u ime kompanije Grundfos podleže obavezi poverljivosti.

U slučaju neusaglašenosti dobavljač mora dostaviti plan korektivnih radnji za rešavanje bilo kog konkretnog pitanja. Plan korektivnih radnji mora biti ispunjen u datom vremenskom roku. Akcioni planovi se moraju usaglasiti sa predstavnikom kompanije Grundfos koji će pratiti učinak. Dobavljači obaveštavaju Grundfos o neusaglašenosti sa ovim Kodeksom ponašanja dobavljača kompanije Grundfos koje bi mogle da imaju uticaj na Grundfos.

G. U SLUČAJU NEUSAGLAŠENOSTI SA KODEKSOM

Grundfos može raskinuti ugovor sa dobavljačem zbog ozbiljnosti problema ili ponovljene neusaglašenosti sa Kodeksom ponašanja kompanije Grundfos.

H. ODGOVORNOSTI KOMPA NIJE GRUNDFOS

Cilj nam je poboljšanje učinka u odnosu na Kodeks ponašanja dobavljača kompanije Grundfos u našoj postojećoj bazi dobavljača. Zato ćemo ponuditi obuku o relevantnim pitanjima održivosti za odabrane dobavljače i grupe dobavljača. Uvek ćemo dobavljačima saopštavati naša očekivanja. Smatramo da je učinak dobavljača po Kodeksu ponašanja dobavljača kompanije Grundfos deo naše procene dobavljača i stvaramo podsticaje za poboljšanje učinka dobavljača. Grundfos će pratiti rezultate revizije održivosti i saopštiti očekivane radnje dobavljaču. Grundfos će osigurati da se izveštaji i evidencija koji se koriste za procenu učinka dobavljača po Kodeksu ponašanja tretiraju kao poverljivi.

